

สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน  
โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

The Problem Situation and Development Approach for Safety Management of Students  
in Phaiyaisuksa School under The Secondary Education Service Area Office 29

จิระศักดิ์ สิมัด<sup>1</sup> และ ผศ.ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม<sup>2</sup>  
Jirasak Simad<sup>1</sup> and Asst.Prof.Dr. Charoenwit Sompongtham<sup>2</sup>

นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี<sup>1</sup>  
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี<sup>2</sup>

Student of Program Education Administration, Graduate School, Ratchathani University<sup>1</sup>  
Thesis Advisor, Faculty of Education, Graduate School, Ratchathani University<sup>2</sup>

E-mail : jirasaksimad@gmail.com

Received July 1, 2022; Revised October 26, 2022; Accepted December 15, 2022

## บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 และเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานของครู ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านบริการความปลอดภัย และด้านสวัสดิศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 321 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ .67-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง .43 - .74 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนเดียว (One-way Analysis of Variance: One-Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Method) และวิเคราะห์เนื้อหา(Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับส่วนปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการความปลอดภัย ของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้แก่

3.1 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ มอบความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ปรับปรุงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเดิมในโรงเรียนให้มีความแข็งแรงคงทน เช่น สนามเด็กเล่นและจัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ตามลำดับ

3.2 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วยกันดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของโรงเรียน ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมในโรงเรียน เช่น การเคารพกฎของโรงเรียนและการร่วมดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียนให้น่าอยู่ ตามลำดับ

3.3 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านบริการความปลอดภัย เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ปรับปรุงรื้อสร้างโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยน่าเชื่อถือสร้างมาตรฐานในโรงเรียนสู่ระดับสากลในการส่งเสริมคุณภาพ หรือลดอันตรายในโรงเรียนและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีความปลอดภัยเหมาะสำหรับการออกกำลังกาย ตามลำดับ

3.4 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสวัสดิศึกษา เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ศึกษาสภาพและความต้องการของครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนา การมอบความรู้ความเข้าใจ วิธีการป้องกันตนเองตามสถานการณ์ต่างๆของเด็กแต่ละช่วงวัยและอบรมการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียน รณรงค์เรื่องความปลอดภัยในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ

**คำสำคัญ :** สภาพปัญหา, แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน

## Abstract

The objectives of this research were to study the level of problem situations and the development approach for Safety Management of the students in Phaiyaisuksa School under The Jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 29 and to compare the problem situations and the development approach for Safety Management of the students in Phaiyaisuksa School under the Secondary Education Service Area Office 29, classified by the teachers' educational background and working experience in four fields; namely, physical environment, social environment, safety service and educational welfare. The amount of population used in the study was 321 persons. The instruments used for data collection in the research were questionnaires with 5 levels of rating scale in 24 items. The IOC was from .67 to 1.00. The discrimination of each item was at .43 - .74. The entire reliability was at .96. The statistics used for data analysis were the percentage, average, standard deviation, One-way Analysis of Variance: One-Way ANOVA, Sheffe's Method and Content Analysis.

The findings were as follows:

1. The situations of Safety Management of the students in Phaiyaisuksa School under The of the Secondary Education Service Area Office 29 in total and in each aspect were as follows: The aspects of physical environment and social environment were at a much level, while the aspects of safety service and educational welfare were respectively at a middle level. The problems of Safety Management of the students in total and in each aspect were found that; the aspects of physical environment and social environment were at a much level, while the aspects of safety service and educational welfare were respectively at a middle level.

2. The comparison of problem situations in Safety Management of the students in Phaiyaisuksa School under the Secondary Education Service Area Office 29 in total and in each aspect, classified by the order of classes was insignificantly different.

3. The development approach for safety management of the students in Phaiyaisuksa School under the Secondary Education Service Area Office 29 was as follows:

3.1 The first three levels of frequency value of the development approach for safety management in physical environment from the highest to lowest points were as follows: teaching the students about life's safety to live together in society peacefully, improving as well as conserving the environments in the school such as a playground etc. and making a development plan of the physical environments in the school respectively.

3.2 The first three levels of frequency value of the development approach for safety management in social environment from the highest to lowest points were as follows: maintaining the school's equipment and tools following school tradition and culture such as obeying the school's regulations and participating in adjustment of the school's well being so that it will be comfortable to stay respectively.

3.3 The first three levels of frequency value of the development approach for safety management in safety service from the highest to lowest points were as follows: improving the school's van to driving the students to school and picking them up from school comfortably, safely and reliably. creating the universal standard for quality promotion or reducing dangers in the school, and adjusting the stadium to be safe for exercise respectively.

3.4 The first three levels of frequency value of the development approach for safety management in educational welfare from the highest to lowest points were as follows: learning the needs of teachers, guardians and communities, giving the knowledge to the children about how to protect themselves from bad things in various situations and training in the school's healthy promotion as well as campaigning the school's safety, at the same average respectively.

**Key words :** Problem Situation, development approach for safety management of students

## บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ การพัฒนาการเมืองและเศรษฐกิจก็ขึ้นอยู่กับการศึกษาซึ่งการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หลักการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เน้นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ กรณียกเลิก การทวงศึกษาธิการพุทธศักราช 2544 ที่ว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่เปิดกว้างให้สังคมมีส่วนร่วมและให้อิสระในการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน โดยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด และสังคมทุกวันนี้มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ สารเคมีต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีอันตรายมาใช้ในการผลิตทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภค ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญต่อการคุ้มครอง ป้องกันแก่นักเรียนทุกคนให้มีความปลอดภัยทั้งร่างกาย และจิตใจ โดยกำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษา และโรงเรียนประกันความปลอดภัยให้แก่เด็กทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเกิดความพึงพอใจและมั่นใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 3)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด การปฏิบัติงานของโรงเรียนการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งด้านวิชาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะของผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยมีปัจจัยในการบริหารที่เป็นตัวสนับสนุนทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป นอกจากนี้ผู้ปกครองและ

ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 12 ด้าน คือ กำหนดนโยบายและแผน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ความเห็นชอบในการจัดท าทหลักสูตรกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผน สนับสนุนให้เด็กในเขตบริการได้รับการศึกษา พักพิทักษ์สิทธิเด็กและพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหาร ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและสืบสานวัฒนธรรมของชาติ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้ความเห็นชอบรายงานผลการด ำเนินงาน แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และยังได้เชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้กับเด็กอีกด้วย (ผ่องพักตร์ สุดสวาท, 2554, หน้า 2)

สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้หน่วยงานภาคเอกชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งโดยทางตรงได้แก่การดำเนินการผ่านความร่วมมือในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และโดยทางอ้อมได้แก่การให้การสนับสนุนและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เป็นต้น ดังนั้นการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (2548) ได้จัดทำคู่มือข้อปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาขึ้น โดยได้กำหนดแนวทางการจัดความปลอดภัยในสถานศึกษาตั้งแต่การจัดความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การจัดบริการความปลอดภัยในการเดินทาง ไปจนถึงการจัดความปลอดภัยในการเรียนการสอน โดยได้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติในแต่ละด้านไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ได้กำหนดกระบวนการจัดการโรงเรียนปลอดภัยไว้ 4 ขั้นตอนนี้ 1) การพัฒนากลุ่มความปลอดภัยโดยให้มีส่วนร่วมในการพัฒนางานความปลอดภัย 2) การค้นหาปัญหาและเหตุการณ์การบาดเจ็บ 3) การมุ่งสร้างความปลอดภัย 6 ด้านคือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ระบบคุ้มครองเด็กนักเรียน การเดินทางไป-กลับโรงเรียน ความปลอดภัยด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรความปลอดภัย และแผนฉุกเฉินในโรงเรียน และ 4) การมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง (ชฎาพร สุขสิริวรรณ, 2550, หน้า 43)

การดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เสี่ยงต่อความ ไม่ปลอดภัยในชีวิตและขาดการดูแลอย่างแท้จริง ดังเห็นได้จากการมีข่าวเด็กถูกรถทำร้ายร่างกายและจิตใจ การประสบอุบัติเหตุ และการได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยบ่อยครั้งพบว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในรั้วสถานศึกษา เช่นปัญหาความรุนแรง การประสบอุบัติเหตุจากเครื่องเล่น การได้รับบาดเจ็บจากสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งที่จริงแล้วสถานศึกษาควรเป็นสถานที่ให้เด็กอยู่อย่างมีความสุขและได้รับการคุ้มครองดูแลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แม้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่ ดี สุข และเก่ง แต่การที่ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะดังกล่าวได้นั้น ผู้เรียนต้องมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี รวมทั้งการมีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 63 ได้กำหนดให้ โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและจัดความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ความปลอดภัยมีความหมายครอบคลุมมากกว่าการไม่เกิดอุบัติเหตุแต่อุบัติเหตุเป็นสาเหตุนำไปสู่การเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บในเด็ก ซึ่งอุบัติเหตุ หมายถึงอันตรายที่เกิดขึ้นโดยเฉียบพลันและไม่ได้คาดคิดมาก่อน อันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ อุบัติเหตุในสถานศึกษามักมาจากความประมาท ขาดการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสภาวะแวดล้อมของสถานศึกษา (อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์, 2550, หน้า 62)

โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษาเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ที่จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-มัธยมศึกษาตอนปลาย ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอวังสามสี จังหวัดอุบลราชธานี มีสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนเรียน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทาง

สังคม ด้านบริการความปลอดภัย ด้านสวัสดิศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอน นับว่าสำคัญจำเป็นมากโดยเฉพาะการวางแผน การดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน การวางแผนหรือแผนงานที่มีประสิทธิภาพนั้นย่อมเกิดจากการกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนของผู้บริหาร สถานศึกษา สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนจะเน้นการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยซึ่งเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม โรงพลศึกษา โรงอาหาร ฯลฯ จะต้องอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยไม่ชำรุด พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลาและเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน จากการสำรวจความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ปัญหาด้านสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหลายด้าน อาทิ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอันตรายต่อเด็กนักเรียน (โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา,2563)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านบริการความปลอดภัย และด้านสวัสดิศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนี้จะทำให้ทราบระดับการจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียน โรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามระดับชั้น
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

## สมมติฐานการวิจัย

สภาพ ปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามระดับชั้นแตกต่างกัน

## ขอบเขตการวิจัย

### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตามแนวความคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2552) ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านบริการความปลอดภัย และด้านสวัสดิศึกษา

### 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ในโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวมนักเรียน จำนวน 321 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวมนักเรียน 267 คน โดยการสุ่มแบบเครื่อมิอร์แกน (Stratified sampling) แบ่งเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1

จำนวน 36 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 59 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 56 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 40 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 40 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 36 คน

### 3. ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย

โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวน 10 คน

### 4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพระดับชั้นเรียน ประกอบด้วยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 -6

4.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพและปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม 3) ด้านบริการความปลอดภัย 4) ด้านสวัสดิศึกษา

5. ระยะเวลาในการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

## สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพ การจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับและ

ปัญหา การจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบ ปัญหาการจัดการความปลอดภัย ของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้แก่

3.1 แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ มอบความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ปรับปรุงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความแข็งแรงคงทน เช่น สนามเด็กเล่นและ จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ตามลำดับ

3.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วยกันดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของโรงเรียน ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมในโรงเรียน เช่น การเคารพกฎของโรงเรียนและการร่วมดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียนให้น่าอยู่ ตามลำดับ

3.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านบริการความปลอดภัย เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ปรับปรุงรุดตู่โรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยน่าเชื่อถือสร้างมาตรฐานในโรงเรียนสู่ระดับสากลในการส่งเสริมคุณภาพ หรือลดอันตรายในโรงเรียนและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีความปลอดภัยเหมาะสำหรับการออกกำลังกาย ตามลำดับ

3.4 แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสวัสดิศึกษา เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ศึกษาสภาพและความต้องการของครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนา การมอบความรู้ความเข้าใจ วิธีการป้องกันตนเองตาม

สถานการณ์ต่างๆของเด็กแต่ละช่วงวัยและอบรมการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียน รณรงค์เรื่องความปลอดภัยในโรงเรียน  
ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ

## อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัด  
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผู้วิจัยนำประเด็นและข้อค้นพบจากการวิจัยมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ สภาพ การจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า เรื่อง สภาพ การความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับมาก  
ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ เนื่องจากการบาทของโรงเรียนที่จะต้องรักษา  
ความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนตลอดเวลา นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนทั้งนี้รวมทั้งบุคลากรทั้งหมดในโรงเรียนด้วยความปลอดภัยดังกล่าว  
นี้ถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนทั้งผู้บริหารและครูทั้งด้านกฎหมายและศีลธรรมมีมาตรการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิด  
ความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียนนอกจากนั้นยังเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องให้ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการรักษาความ  
ปลอดภัยในสถานที่ต่างๆทุกสถานการณ์ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริภาพ ไพบูลย์ (2556,หน้า 12-17) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง  
สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร ผลการศึกษา  
เกี่ยวกับสภาพ การจัดการความปลอดภัยใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร พบว่า 1) ด้านการพัฒนา  
ความปลอดภัยใน โรงเรียนได้มอบหมายให้มิกลุ่ม / คณะทำงานเป็นผู้รับผิดชอบในสภาพ การจัดการความปลอดภัย 2) ด้านการ  
ค้นหาปัญหา และเหตุการณ์บาดเจ็บ โรงเรียนใช้สมุดบันทึกในการค้นหาปัญหาและเหตุการณ์ บาดเจ็บในโรงเรียนโดยการค้นหา  
ปัญหาการบาดเจ็บด้วยการเฝ้าสังเกตและมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นประจำ 2 สัปดาห์ ต่อ 1 ครั้ง 3)  
ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัย 6 ด้าน โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในบริเวณบันไดขึ้น -  
ลง อาคารส่วนด้านระบบคุ้มครองเด็กโรงเรียนมีการประสานกับผู้นำชุมชนเป็นแนวร่วมในการสอดส่องดูแลด้านการเดินทาง  
ไปกลับ โรงเรียนมีการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางและกำหนดความรับผิดชอบ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ได้จัดให้มีครู  
เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้ห้องปฏิบัติการห้องทดลอง ด้านหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียนได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรการปฐม  
พยาบาลและการช่วยเหลือ และด้านแผนฉุกเฉินโรงเรียนมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลใน ห้องพยาบาล 4) ด้านมีนโยบาย  
แผน และกิจกรรมความปลอดภัยโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัย การใช้อาคารเรียน  
และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินสภาพ การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นด้วย  
อยู่ในระดับมากทุกด้าน

จากผลการวิเคราะห์ ปัญหา การจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า โดยรวมและรายด้าน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม อยู่ในระดับ  
มาก ส่วนด้านบริการความปลอดภัยและด้านสวัสดิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ เนื่องจากการวางแผนการดำเนินงานของ  
ผู้บริหารขาดการติดตามและประเมินผลในด้านแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียน จึงก่อให้เกิดปัญหารายด้านตามมา  
และบทบาทของโรงเรียนที่จะต้องรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนตลอดเวลา นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนทั้งนี้รวมทั้งบุคลากร  
ทั้งหมดในโรงเรียนด้วยความปลอดภัยดังกล่าวนี้ถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบของโรงเรียนทั้งผู้บริหารและครูทั้งด้านกฎหมายและ  
ศีลธรรมมีมาตรการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เด็กนักเรียนนอกจากนั้นยังเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องให้  
ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิธีการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ต่างๆทุกสถานการณ์ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริภาพ  
ไพบูลย์ (2556,หน้า 12-17) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัด  
กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพ การจัดการความปลอดภัยใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร  
สำนักงานเขตจตุจักร พบว่า 1) ด้านการพัฒนาความปลอดภัยใน โรงเรียนได้มอบหมายให้มิกลุ่ม / คณะทำงานเป็นผู้รับผิดชอบ  
ในสภาพ การจัดการความปลอดภัย 2) ด้านการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์บาดเจ็บ โรงเรียนใช้สมุดบันทึกในการค้นหาปัญหาและ

เหตุการณ์ บาดเจ็บในโรงเรียนโดยการค้นหาปัญหาการบาดเจ็บด้วยการเฝ้าสังเกตและมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นประจำ 2 สัปดาห์ ต่อ 1 ครั้ง 3) ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัย 6 ด้าน โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในบริเวณบันไดขึ้น - ลง อาคารส่วนด้านระบบคุ้มครองเด็กโรงเรียนมีการประสานกับผู้นำชุมชนเป็นแนวร่วมในการสอดส่องดูแลด้านการเดินทางไปกลับโรงเรียนมีการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในการเดินทางและกำหนดความรับผิดชอบ ด้านกิจกรรมการเรียนได้จัดให้มีครูเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้ห้องปฏิบัติการห้องทดลอง ด้านหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียนได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรการปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือ และด้านแผนฉุกเฉินโรงเรียนมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลใน ห้องพยาบาล 4) ด้านนโยบาย แผน และกิจกรรมความปลอดภัยโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัย การใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินสภาพ การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. จากผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการจัดการความปลอดภัย เรื่อง สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมด้านสวัสดิศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และด้านบริการความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนให้ความสำคัญต่อ ปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนเหมือนกัน เพราะปัญหาการจัดการความปลอดภัยเป็นอีกหนึ่งภารกิจที่สำคัญมากของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูจะต้องเอาใจใส่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตราย นักเรียนให้นักเรียนมีความปลอดภัยในทุกวันที่มาโรงเรียนตั้งแต่เข้ามาในโรงเรียนจนถึงเลิกเรียนสอดคล้องกับ สกานต์ ลอมศรี (2558, หน้า 7-11) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนพัฒนวิทย์ศึกษา อำเภอสนป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าบริเวณโรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิดมีป้ายโรงเรียนชัดเจน มีครูเวรประจำทุกจุด ระหว่างโรงเรียนเข้าและในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน สำหรับสิ่งที่ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนไม่มี คือ โรงเรียนไม่มีเศษวัสดุก่อสร้าง ขยะ สิ่งกีดขวางและวัสดุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับนักเรียน ไม่มีการล่อลวงล่เมตนักเรียนทั้งทางร่างกายและจิตใจ และไม่มีการนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาเผยแพร่ในโรงเรียน ในเรื่องของผู้ปกครองไม่แน่ใจ คือ มีผู้ดูแลห้องพยาบาลตลอดเวลา มีหน่วยงานที่ตรวจสอบการอุปโภค บริโภคของนักเรียน และบ่อเกรอะ บ่อซึม และบ่อดักไขมันอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ และ สอดคล้องกับ นชนก เสริมบุญครอง (2555, หน้า 15-19) ได้ศึกษาสวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนใน เครือสหมณฑล พบว่า สวัสดิภาพของนักเรียนในโรงเรียนในเครือสหมณฑลตามความคิดเห็น ผู้ปกครองและครูทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้แก่

3.1 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ มอบความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ปรับปรุงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความแข็งแรงคงทน เช่น สนามเด็กเล่นและ จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน ตามลำดับ

3.2 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ช่วยกันดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของโรงเรียน ปฏิบัติตามวัฒนธรรมในโรงเรียน เช่น การเคารพกฎของโรงเรียนและการร่วมดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียนให้น่าอยู่ ตามลำดับ

3.3 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านบริการความปลอดภัย เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ปรับปรุงรถตู้โรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยน่าเชื่อถือสร้างมาตรฐานในโรงเรียนสู่ระดับสากลในการส่งเสริมคุณภาพ หรือลดอันตรายในโรงเรียนและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีความปลอดภัยเหมาะสำหรับการออกกำลังกาย ตามลำดับ

3.4 แนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัย ด้านสวัสดิศึกษา เรียงลำดับค่าความถี่จากสูงไปหาต่ำ 3 อันดับแรก ได้แก่ ศึกษาสภาพและความต้องการของครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนา การมอบความรู้ความเข้าใจ วิธีการป้องกันตนเองตาม

สถานการณ์ต่างๆของเด็กแต่ละช่วงวัยและอบรมการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียน รณรงค์เรื่องความปลอดภัยในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูได้เล็งให้ความสำคัญต่อแนวทางการจัดการความปลอดภัย เป็นอีกหนึ่งภารกิจที่สำคัญมากของโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูจะต้องเอาใจใส่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อนักเรียนและนักเรียนมีความปลอดภัยในทุกวันที่มาโรงเรียนตั้งแต่เข้ามาในโรงเรียนจนถึงเลิกเรียน สอดคล้องกับ พัทธรา กาญจนารัตน์ (2557, หน้า 14-19) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 5 ยโสธร ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านการ พัฒนากลุ่มความปลอดภัยในโรงเรียนได้มอบหมายให้หัวหน้างานกิจการนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบใน แนวทางการจัดการความปลอดภัย 2) ด้านการค้นหาปัญหาและเหตุการณ์บาดเจ็บ โรงเรียนใช้สมุดบันทึกในการค้นหาปัญหา และเหตุการณ์บาดเจ็บโดยมีการค้นหาปัญหาการบาดเจ็บด้วยการเฝ้าสังเกต และมีการดำเนินการสำรวจสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเป็นประจำ ด้านมุ่งสร้างความปลอดภัย 6 ด้าน โรงเรียนดำเนินการสร้างความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน ส่วนด้านระบบคุ้มครองเด็กโรงเรียนมีการประสานงานร่วมกับท้องถิ่น และผู้ปกครองในการสอดส่องดูแล ด้านการเดินทางไป – กลับ มีครู หัวหน้านักเรียน ตำรวจจราจรดูแลขณะใช้เส้นทาง กิจกรรม การเรียนมีครูคอยควบคุมดูแล และมีการสร้างหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียน โดยมีการจัดหลักสูตรการปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือและด้านแผนฉุกเฉินมีการเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลให้พร้อม และส่งต่อนักเรียนไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้เคียง 4) ด้านมีนโยบาย แผน และกิจกรรมความปลอดภัยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผนความปลอดภัยกิจกรรมการเรียนนอกสถานที่ สำหรับความคิดเห็นต่อการดำเนินแนวทางการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย สภาพและปัญหาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลดได้แก่ ด้านบริการความปลอดภัย ด้านสวัสดิศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

ดังนั้นโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษาควรให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัย การดำเนินงานในทุกด้านของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนี้

1.1 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ควรมอบความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ปรับปรุงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเดิมในโรงเรียนให้มีความแข็งแรงคงทน สร้างสนามเด็กเล่น จัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียนและส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม การรับฟังความคิดเห็น การรับฟังข้อมูลข่าวสาร และเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

1.2 ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ร่วมมือช่วยกันดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของโรงเรียน ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมในโรงเรียน เคารพกฎของโรงเรียนและการร่วมดำเนินการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของโรงเรียนให้น่าอยู่พร้อมกับรณรงค์ช่วยกันปลูกต้นไม้สร้างร่มเงาให้กับโรงเรียนและชุมชน

1.3 ด้านบริการความปลอดภัย ปรับปรุงรถตู้โรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัยน่าเชื่อถือ สร้างมาตรฐานในโรงเรียนสู่ระดับสากลในการส่งเสริมคุณภาพ หรือลดอันตรายในโรงเรียนและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีความปลอดภัยเหมาะสำหรับการออกกำลังกาย ช่วยกันดูแลอาคารเรียนและห้องเรียนให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

1.4 ด้านสวัสดิศึกษา ศึกษาสภาพและความต้องการของครู ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อพัฒนา การมอบความรู้ความเข้าใจวิธีการป้องกันตนเองตามสถานการณ์ต่างๆของเด็กแต่ละช่วงวัยและอบรมการส่งเสริมสุขภาพอนามัยในโรงเรียนพร้อมกับรณรงค์เรื่องความปลอดภัยในโรงเรียน

### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองนักเรียน

1.2 ควรศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนทั้งเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโรงเรียนด้านสภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยต่อไป

1.3 ควรศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนสู่การปฏิบัติที่ดีในโรงเรียนไฟใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

## บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545** กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- ชฎาพร สุขสิริวรรณ. (2552). **คู่มือโรงเรียนปลอดภัย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย และป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.
- นชนก เสริมบุญครอง. (2554). **สวัสดิภาพของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเครือข่ายองค์กรสังคมมณฑล** กรุงเทพฯ. ปริญญาโททางการศึกษา มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพักตร์ สุดสวาท. (2554). **ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อ การจัดการศึกษาของโรงเรียน วัดสุทธาวาส อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย บูรพา.
- พัชรา กาญจนารัตน์. (2552). **สวัสดิศึกษา**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ โรงเรียนไฟใหญ่ศึกษา. (2563). **คู่มือสำหรับผู้ปกครองนักเรียน**. อุบลราชธานี : โรงเรียนไฟใหญ่ศึกษา.
- สิริภาพ ไพบูลย์. (2553). **สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงาน เขตจตุจักร**. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สกันต์ ลอมศรี. (2553). **การรักษาความปลอดภัยของนักเรียน ในโรงเรียนพัฒนวิทย์ศึกษา อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่**. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **คู่มือขอปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- อนุชา โมกขะเวส. (2552). **8 จุดอันตรายในโรงเรียน**. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก : <http://www.thaihealth.or.th>. เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2560.